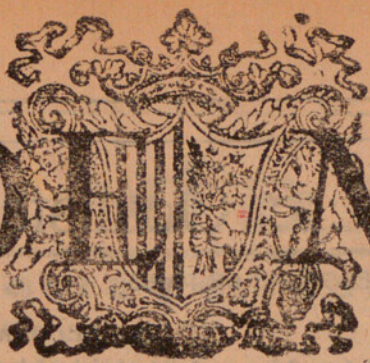

DIARI D'AMATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY IX — DIJOUS 8 OCTUBRE 1931 — NUM. 2474 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

UN PERILL GREU

L'incident ocorregut en la sessió nocturna de les Corts Constituents el passat dimarts és una forta batallada que ens adverteix el perill en que viu el nou règim i, per tant, tot el país. L'ambient de la Cambra, enrrit pels extremismes cridaners dels que en lloc de construir tracten solament de destruir, està forliment carregat de barreges explosives que, en qualsevol moment poden produir una catàstrofe inevitable. No fa pas molts dies senyalàvem des d'aquest mateix lloc el risc de portar tan lentament la discussió del projecte de Constitució quan la tasca primordial i, diríem, única dels diputats havia d'ésser l'aprovació de la llei fonamental de l'Estat. Sembla com si hi hagués algú interessat en que Espanya no arribi a normalitzar ràpidament la seva vida per a poder cridar i entrebancar constantment l'estructuració definitiva que la República ha de donar-li. Aquesta nova mena de dictadura, tan odiosa com totes les manifestacions antidemocràtiques i potser molt més per presentar-se emmascarada amb el vestit de la llibertat, no ha de donar cap resultat positiu. Seria preferible que es mostrés al nu amb totes les conseqüències. Aleshores sabriem tots a què aténir-nos i lluitariem decididament per a defensar la veritable llibertat. Perquè ara ens trobem que s'invoca la llei de la majoria, com en una perfecta democràcia, i tots sabem que si molts dels electors haguessin conegut les intencions dels que demanaven la representació del poble, no els haurien votat.

Fa pena veure com, pas a pas, avança entre innombrables dificultats, el projecte de Constitució. Els que teniem un altre concepte del que han d'ésser unes Corts Constituents hem de confessar la nostra decepció i el sentiment que ens produeix veure els esforços abnegats d'Alcalá Zamora per a contrarrestar els corrents perillosos i portar la nau a bon port. Creiem que han passat ja massa dies des del 14 d'abril per a que el Parlament no hagi pogut confeccionar les lleis orgàniques i, tanmateix haurem de reputar d'estèril la tasca portada a cap fins ara. No veuen—o si ho veuen hem de considerar que no en capeixen la trascendència—els entrebancadors que com més dies passen més debilita l'autoritat del Govern i adhuc de les Corts davant del país. Incidents com el de dimarts produeixen automàticament una baixa considerable en el prestigi dels dirigents de la República. Si la majoria secunda en aquesta tasca els propòsits dels perturbadors s'incapacita ella mateixa per a legislar serenament com pertoca als constructores de nous Estats, i els fets demostren que aquesta afirmació és exacta, car hem vist com en pocs dies s'han pres acords que, esguardats fredament, constitueixen veritables atzagaiades.

El país, si va ajudar a enderrocar un règim que constituïa ja un oprobí, ho feu amb el desig d'evitar tota mena de dictadures, car sent encara un viu afecte per les essències democràtiques. Sortir d'una opressió de dreta i esmerçar-hi valuosos i meritoris esforços per trobar-se de sobte oprimits per una altra d'esquerra, constitueix un engany. Quan esguarda els altres pobles on el règim de llibertat té un veritable culte considera gairebé com una maledicció el seu desig. No obstant, són molts els que, malgrat tot ens sentim optimistes i mantenim l'esperança de que els advertiments de la realitat seran, a la fi, compresos pels homes que s'han posat al davant i la República es consolidarà damunt els fonaments que basteixin la Lògica, l'Ètica, la Justícia i el Dret.

Marçal Trilla i Rostoll

Encís del capvespre

Llessamí, bon llessamí,
de les flors fines i blanques,
cerques fesiós amb tes branques
ombrejar el meu camí.
Dins el místic silenci d'aquella hora
sento amor;
és suau aleteig d'un cor que plora
plè de dolçor.
Fresseig d'arpa daurada i melangiosa
em porta el vent,
té el màgic atractiu de flor flairosa;
mon cor el sent.
Fina cançó, perfum suavíssim,
fesiós neguit!
em vesses un regust dolç i tendríssim
al fons del pit.
Llessamí, bon llessamí,
de les flors pures i blanques,
bocins de goig de tes branques
que fan dolç el meu camí!

Somni d'infant

Perdent-se entre els estels i la boirina
xopà d'olors s'esberla una il·lusió;
és esclat tot dolçor de clavellina,
és la gràcia joliu, melosa i fina
que traspua d'un somni d'infantó.
Anna Serra

Facècies i anècdotes

Política i floricultura

El ministre de Finances senyor Prieto, té una filla que estudia per farmacèutica amb una gran afició per la Botànica.

L'altre dia es passejava per l'antiga possessió reial d'El Pardo i li cridà la atenció una florista de tres fulles la qual estava reproduïda a les portes, en els vidres, a les motlures etc.

—Com s'anomena aquesta flor?—demana a un conserge.

—El servidor, molt amable, va respondre:

—Aquesta flor, senyoreta, «antigament» s'anomenava «flor de lis».

TEATRES I CINEMES

Cinema Modern

Programa per avui: La producció sonora «Cantaré para tí»; la cinta muda «El Gorila»; «Noticario Fox» i una còmica de dibuixos animats.

El dentista que fa de barber s'equivoça de professió.

De Passing Show, Londres

Les nostres col·laboracions

De la crisi del llibre, encara

Contrastant fortament amb l'actual efervescència política, amb l'actual desvetllament de l'esperit de ciutadania —i potser una mica a causa d'aquest moviment expectant—es va fent cada vegada més anguniosament manifesta la tan debatuda crisi del llibre. Cercant la solució més senzilla a l'actual estat de coses, ha nascut una frase que ha fet fel·lç a molta gent: «la dictadura feia vendre llibres i la república fa vendre diaris». Un editor, que reuneix a més la condició de llibreter, sustentava aquest exacte criteri en una conversa recent.

No crec massa en la relació directa de la república amb la venda de llibres. Em fa l'efecte que les causes d'aquesta crisi són una cosa bastant més complexa del que apareix a simple vista i que vénen de molt més lluny i de molt més endins.

Jo sempre he cregut que l'organització editorial era a casa nostra senzillament mal enfocada o no enfocada de cap manera. A desgrat d'això, quan temps endarrera—no massa per a que haguem oblidat les aportacions dels especialitzats i la dels mers dilectants—les nostres publicacions ompliren moltes columnes especulant amb aquest tema, el to general, i el meu particular i modest, eren el d'un optimisme sense gaires salvatges. Les circumstàncies, però—el públic?—no ens han ajudat massa a aquells que no veiem la necessitat d'emprar pinzellades fosques per a fer una pintura realista del nostre panorama literari. Ara, ens adonem que l'interès del públic no s'ha cuidat de fer una passa endavant, i el fantasma de la crisi del llibre va fent una mena de piruetes poc angèliques damunt de les nostres teulades intel·lectuals.

Havia arribat un moment en que el gràfic de vendes del llibre català oferiria un traçat tan declaradament ascendent que feia possible esperar tot el millor, inclús deixant de banda la deficiència de les organitzacions editorials. Tot d'un cop la corba progressiva mirant enlaire ha fet parada en una fita, marcant el punt exacte de l'estancament actual. Amb tot, jo no em decideixo a establir un paral·lel entre la minva en la venda de llibres i l'adveniment de la República, tota vegada que aquesta crisi existeix igualment en països que, com a França, han hagut de recórrer a l'implantació d'una festa del Llibre semblant a la que celebrem a casa nostra d'uns anys ençà, per bé que la nació veïna l'ha organitzada amb molta més envergadura, per a contrarrestar una crisi d'aquestes característiques.

La estadística de la producció literària a França, senyala la xifra de 9.180 títols de llibres sortits a la llum durant l'any 1930, per més de 15.000 nats en 1925. La diferència en contra, doncs, és ben ostensible, sense que les fluctuacions polítiques hi tinguin res a veure.

Les suggerències que poden oferir

les comparacions de la crisi del llibre català i la del francès han d'ésser ben oposades. El que allí es pot qualificar, potser, de crisi de saturació, aquí no deixa d'ésser una crisi de producció, de complexitat. Arreu del món es llegeix cada dia més i els catalans no fem pas d'excepció quan apareix un bon llibre.

Podríem parlar d'una crisi de desconfiança? Tampoc; el mot fóra més aviat inoportú. De totes maneres, el dia que poguéssim constatar aquest fenomen produït per la combativitat del públic envers el llibre desproveït de cap mena de valor, hauríem de felicitar-nos-en car representaria que el lector català assolís en aquell moment la seva major edat, i que ja era prou gran per saber el que li convenia i el que no.

Però estic ben convençut de que no és aquest el cas. Si m'atreveixo a opinar obertament sobre aquest afer, és perquè veig ben clar que diversos aspectes i especialitzacions de la literatura mitjana han estat inconcebiblement negligents a casa nostra. Per exemple el jovent d'ambdós sexes que s'habitua a llegir en català amb les novel·letes i les narracions infantils de Folch i Torres—el mèrit principal del qual radica en aquest prosoletisme, voluntari o no—no ha trobat una literatura d'enllaç—la qual existeix en totes les cultures—que li permeti de prendre contacte, sense córrer perill de l'indigestió, amb la literatura i amb les obres de volada.

Salvades comptades i honorables excepcions—el llibre «Vint anys» de R. Tassis i Marca, pot representar-se divinement una d'elles—hom no ha mostrat gaire interès en expandir la producció de novel·les purament de distracció, la lectura de les quals no requereixi gaires intromissions d'intel·lecte, novel·les passatemps pel lector mitjà que no està preparat per aprofundir en l'estudi de psicologies complicades i que cerca en la lectura única un simple medi d'evasió a les mesquineses del viure diari o tan sols un esbarjo poc complicat i que hom pot sempre tenir a mà.

Un altre aspecte negligit, interessant pel que té de rendiment immediat, com per representar la llavor d'un futur major públic de lectors en català, és l'edició de novel·les d'aventures, de viatges argumentats, les novel·les d'«entregues», etc. I amb tot això, la difusió de les edicions populars de la mena de la desapareguda col·lecció de «Les ales esteses».

A un esperit extremadament purità li repugnaran, potser, els medis, la mena d'armes, que proposo per a vèncer l'alarmant crisi del llibre. Em penso que la seva repugnància estaria desplaçada. El que es tracta ací, és estudiar la possibilitat de posar-nos al nivell de la producció editorial de les altres llengües, a l'única fi d'acaparar el major nombre possible de lectors en català. L'hora de passar balanç, l'hora de la selecció—esperem-ho—ja vindrà un dia o altre.

Pere Guardiola

NOTES POLITIQUES

Filiació dels nous diputats

La filiació política dels 23 diputats elegits el passat diumenge, és la següent: socialistes, 9; federal, 1; radicals, 6; Acció Republicana, 1; radicals socialistes, 2; regionalista, 1; catalanista republicà, 1; radical socialista revolucionari, 1; nacionalista basc, 1.

L'Esquerra Republicana de Catalunya i la qüestió religiosa

«El Sol» diu: Segons nostres notícies l'acord adoptat pels parlamentaris de l'Esquerra Republicana de Catalunya, reunits sota la presidència del senyor Macià, en el que es refereix a la qüestió religiosa, concorda plenament amb el criteri del senyor Lerroux; això és, que es mostrarà partidària de la reforma del Concordat, però contrària en absolut a la dissolució i expulsió de les Ordes religioses.

En canvi els diaris d'aquest matí publiquen la següent informació de Madrid:

«La minoria Esquerra Catalana s'ha reunit aquesta tarda al Congrés, i ha acordat presentar la següent esmena a l'article 24:

Totes les confessions religioses seran considerades com associacions sotmeses a les lleis generals del país. L'Estat no podrà sostenir, afavorir ni auxiliar econòmicament l'Església, associacions ni institucions religioses.

L'Estat dissoldrà les ordres religioses i nacionalitzarà els seus béns. Les dedicades exclusivament a la beneficència podran continuar prestant servei sotmeses a les lleis de la República mentre l'Estat, la regió o el municipi creen organitzacions laiques que puguin substituir-les.

El senyor Cambó

Llegim en *El Noticiero Universal* d'ahir:

«Se nos dice que el «leader» regionalista don Francisco Cambó regresará a nuestra ciudad dentro de quince días con objeto de intervenir nuevamente en la vida política de una manera activa.»

NUVIS **CARRERAS** NUVIS **vostre** NUVIS **Fotógraf**
 St. Antoni, 32 **Mataró**

TOS
LAMEDOR PECTORAL

Més de 200 anys d'èxit

CURI I PREVIINGUI
 GRIP, BRONQUITIS, ASMA, REFREDATS i totes les molèsties i afeccions de l'aparell respiratori

Prengui al sentir-se indisposat

LAMEDOR PECTORAL

De venda en totes les Farmàcies i Centres d'Específics

BARCELONA
 MONCADA, 10

APARELLS I MATERIALS DE RADIO
 Venda, instal·lació i reparació de tota classe d'aparells

JOSEP CASTANY
 RIERA, 47 MATARÓ

Casa per vendre
 a Calella, situada de cara a la mar. Bona condicions.
 Informarà a Mataró: Marcel·lí Soriano, Bar Aragonès, Riera.

COMPRO
 màquines puntó anglès, 4 1/2 pulgades, 198 agulles.
 Ofertes: G. C. GNAUCK, Aparador 20.—Mataró.

Llegiu el **DIARI DE MATARÓ**

Es troba de venda en els llocs següents:

- Llibreria Minerva . Barcelona, 13
- Tria i Tarragó . Rambla, 28
- Llibreria H. Abadal . Riera, 48
- Llibreria Catòlica . Santa Maria, 10
- Centre de subscripcions «La Aurora», carrer de la Fau, 14.

GRAN LIQUIDACIÓ
JOIERIA I PLATERIA
 de la casa
FRANCESC de A. CARRERAS
 Per retirar-se del negoci
 Grans Descomptes
 Passeig de Gràcia 30 (antigament Diputació) Barcelona

Edicions "Diari de Mataró"

- EXCELSIOR, novel·la per Marçal Trilla i Rostoll Ptes. 4
- ELS ISERN INTIMS, biografia per Lluís Viladevall i Malgà » 1
- HOMES, COSES, POLÈMIQUES, per J. Farran i Mayoral, amb un pròleg de Pere Coromines » 5

De venda en totes les llibreries

Guia del Comerç, Indústria i professions de la Ciutat
 Cases recomanables de Mataró, allistades per ordre alfabètic

<p>Agenci de negocis LEANDRE ARRUFAT Fermí Galan, 482 Corredor de finques;</p> <p>Ampliacions fotogràfiques CASA PRAT Churraca, 60 Vendes a plaços - Exposició permanent - Marca</p> <p>Anissats ANTONI GUALBA Sta. Teresa, 30 - Tel. 64 Dipòsit de xampany Codorniu. Destil·leria de licors</p> <p>MARTINEZ REGAS Reial, 282-284. T. 15. Establerta en 1808. Licors, xarops, vins, xampanya</p> <p>Banquers BANCA ARNUS Riera, 62 - Tel. 40 Negoclem tots els cupons venciment corrent.</p> <p>BANC CENTRAL Rambla, 56 - Telèfon 222 Negoclem tots els cupons venciment corrent</p> <p>B. URQUIJO CATALAN C. Padrós, 6 - T. 8 Negoclem tots els cupons de venciment corrent.</p> <p>S. A. ARNUS-GARÍ Per encàrrecs en aquesta ciutat, Molas, 18 - Tel. 264</p> <p>Caldereries EMILI SURIA Churraca, 39 - Telèfon 303 Calefaccions a vapor i aigua calenta. Serpentina.</p> <p>Carruàiges JOAQUIM CASTELLS Lepanto, 24 El millor servei d'auto-taxi cobert. — Telèfon 72</p> <p>MARCEL·LÍ LLIBRE Beat Oriol, 7 - Tel. 209 Immensurable servei d'autos i tarjanes de lloguer.</p> <p>Carbons COMPANIA GENERAL DE CARBONES Per encàrrecs: J. Alberch, St. Antoni, 70 - Tel. 229</p>	<p>Col·legis ESCOLES PIES Aparador n.º 6 - Tel. 280 Pensionistes, Recomanats, Vigilats, Externs</p> <p>Cordilleries VIDUA D'ANTONI XIMENES Sant Antoni, 22 Especialitat en cordills per indústries. Teixits de lute</p> <p>Còpies MAQUINA D'ESCRIBRE St. Francesc P. 16 Circulars, obres, ocies i tota mena de documents</p> <p>Cristall i Pisa LA CARTUJA DE SEVILLA Riera 52. Tel. 256 Porcelana, imatges, Perfumeria, Objectes per regala</p> <p>Dentistes DR. ENRIC ORDOÑEZ MUTIS Riera, 50 1.er Dilluns, dimecres i divendres de 4 a dos quarts de 8</p> <p>Drogueries BENET FITE Riera, 36 - Telèfon 30 Comerç de Drogues. - Producció fotogràfica.</p> <p>Estorers MANUEL MASPERER Carles Padrós, 78 : Peralances, cortines i articles de vinat.</p> <p>Fondes PERE MIR Enric Granados, 5 Menjars al cobert i abonats</p> <p>Funeràries FUNERARIA DE LES SANTES Pujol, 58 Telèfon 57</p> <p>MIQUEL JUNQUBRAS Telèfon 111 M. Cinto Verdaguier, 12 - Sucursal: St. Bonet, 24</p>	<p>FUNERARIA «LA DOLOROSA» St. Agustí, 11 Telèfon 55</p> <p>Fusteries JOAN ALUM Sant Josep, 16 : Estudi de projectes i preasupostos.</p> <p>ESTEVE MACH Lepanto, 23 : Projectes i pressupostos.</p> <p>Garaiges BENET JOPRE SITIA R. Alfons XII, 91 al 97 Ensenyament gratuït. Cotxes d'ocasió. — Tel. 554</p> <p>Herboristeries «LA ARGENTINA» Sant Llorenç, 16 bis Plantes medicinals de totes classes.</p> <p>Impremies IMPREMTA MINERVA Barcelons, 13 - T. 255 Treballs del ram i venda d'articles d'escriptori</p> <p>TRIA I TARRAGÓ Rambla, 28 - Tel. 290 Treballs comercials i de luxe, de tota classe</p> <p>Maquinària SALVADOR FONT VERDAGUER Reial, 363 Tel. 28 Pualació de ferro i articles de Paristeria</p> <p>Marbristes JOSEP ALSINA Reial, 426 Llises mortuòries. Marbres artificials de tota classe.</p> <p>Merceries JOSEP MAÑACH Sant Cristòfor, 21 Obecces de punt, Perfumeria, Jugats, Confectes</p>	<p>Mestres d'obres RAMON CARDONER Sant Bonet, 41 : Preu fet i admistració.</p> <p>JOAN GUAL Sant Mils, 11 Construccions i reparacions</p> <p>Mobles ERNEST CLARIANA Bisbe Mas, 17 - T. 281 Construcció i restauració de tota mena de mobles</p> <p>JOSEP JUBANY Riera, 53, Barcelona. No compra sense visitar els meus magatzems</p> <p>Oculistes DR. R. PERPIÑA Sant Agustí, 54 Visita el dimecres al matí i dissabtes a la tarda</p> <p>Palla i Alfals COMERCIAL FARRATGERA Sant Llorenç, 18 Telèfon 21.</p> <p>Papers pintats JAUME ALTABELLA Riera, 17 : Extens i variat assortit : Pintura decorativa</p> <p>Perruqueries ARTUR CAPELL Riera, 43, pral. Especialitat en l'ondulació permanent del cabell.</p> <p>CASA PATUEL Isara, 1 i Sant Rafael, 3 Bemerat servei en tot. — «On parla francès»</p> <p>Recaders JOAN BOSCH TORRAS Milans, 29 - Tel. 1158 Corresponsal Agència Rei-Solé Dr. Martí Julià, 2 Telèfon 18667</p> <p>Sastres EMILI DANIS Sant Francesc d'A. 14-bis : : Tall sistema Müller</p>
---	--	--	---